

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10CoCsp/93/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121502568
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:6121502568.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a členiek senátu: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, zastúpeného splnomocnencom: Remedium Legal, s.r.o., IČO: 53 255 739, so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovanému: A. B., nar.: XX.X.XXXX, bytom C. D. E., o zaplatenie 10.520,75 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 28Csp/12/2022-103 zo dňa 14. júna 2022, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovanému **n e p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom žalobu zamietol, II. výrokom nepriznal žalovanému nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil § 497 Obchodného zákonníka, § 39, § 52 ods. 1, § 53 ods. 9, § 565, § 524, § 525 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok (ďalej len „zákon o bankách“), s poukazom aj na procesné ustanovenie § 161 ods. 1, § 295, § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“).

3. Okresný súd vychádzal zo skutkových zistení, že dňa 21.3.2018 právny predchodca žalobcu (E. E., F.) uzatvorila so žalovaným zmluvu o splátkovom úvere č. 5142565907, ktorej predmetom bolo poskytnutie žalovanému bezúčelového spotrebiteľského úveru vo výške 12.000,- Eur. Žalovaný sa zaviazal peňažné prostriedky vrátiť v 96 mesačných splátkach vo výške 195,42 Eur k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, so splatnosťou prvej splátky dňa 20.5.2018, s konečnou splatnosťou úveru 20.4.2026. V zmluve bol dohodnutý fixný úrok do splatnosti vo výške 10,18 % ročne, RPMN 12,42 %, priemerná hodnota RPMN vo výške 8,58 %, celková čiastka spojená s úverom 18.759,28 Eur, poplatok za poistenie úveru vo výške 9,66 Eur. Listom zo dňa 30.10.2020 vyzvala E. E., F. žalovaného na úhradu omeškaných splátok vo výške 2.199,84 Eur v lehote 15 dní od doručenia výzvy vzhľadom na to, že žalovaný nesplácal splátky úveru riadne a včas a zároveň žalovaného upozornila na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, v prípade neuhradenia dlžnej sumy (výzva bola vrátená E. E. F. dňa 23.12.2020 ako adresát je neznámy). Listom zo dňa 2.12.2020 E. E., F. oznámila žalovanému vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru k 1.12.2020 a vyzvala žalovaného na úhradu pohľadávky vo výške 11.913,18 Eur do 15 dní. Listom zo dňa 30.3.2021 E. E., F. oznámila žalovanému, že na základe

zmluvy o postúpení pohľadávok G. XXXX/XXXX/XX H. I. XX.X.XXXX postúpila pohľadávku uplatňovanú v tomto konaní na žalobcu.

4. Právne prvoinštančný súd uzavrel, že žalobca nedisponuje aktívnou vecnou legitímáciou, na základe čoho žalobu zamietol. Právny vzťah medzi stranami považuje za spotrebiteľský, preto bolo potrebné zmluvnú vzťah aplikovať zákona o spotrebiteľských úveroch. Prednostne skúmal platné a účinné predčasné zosplatenie predmetného úveru, a teda či žalobca je, resp. nie je aktívne vecne legitímovaným subjektom v predmetnej právnej vec, keďže žalobca nebol pôvodným veriteľom pohľadávky. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že právny predchodca žalobcu vyzval výzvou zo dňa 30.10.2020 žalovaného na úhradu sumy 2.199,84 Eur v lehote 15 dní od jej doručenia, pričom výzva bola E. E. F. vrátená dňa 5.11.2020 ako adresát je neznámy. Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 2.12.2020 právny predchodca žalobcu vyhlásil ku dňu 1.12.2020 mimoriadnu splatnosť úveru a pohľadávku vyčísliť na sumu 11.913,18 Eur a zároveň žalovanému uložil povinnosť zaplatiť ju do 15 dní. Okresný súd sa nestotožnil s názorom žalobcu, že uvedený postup zodpovedá postupu podľa § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka. Okresný súd zistil z predloženého výpisu z účtu, že k omeškaniu žalovaného došlo so splátkou splatnou dňa 20.3.2020. Z vykonaného dokazovania v zmysle § 53 ods. 3 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka mal preukázané, že v danom prípade právny predchodca žalobcu mal právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.3.2020, kedy bol časový priestor pre mimoriadne zosplatenie úveru od 21.6.2020 do 20.7.2020, kedy nastala splatnosť nasledujúcej splátky. V danom prípade právny predchodca žalobcu zosplatal úver až k 1.12.2020 oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 2.12.2020, teda v rozpore s § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka jednoznačne vymedzujú časový limit pre mimoriadne zosplatenie spotrebiteľského úveru. Ak zákon vymedzuje podmienku omeškania splátky spotrebiteľa, myslí tým omeškanie v poradí prvej splátky za predpokladu, že táto nebude spotrebiteľom uhradená. Odsek 9 treba vykladať spôsobom, že dodatočné uhradenie omeškanej splátky spotrebiteľom oneskorene konzumuje právo dodávateľa na jednorazové zosplatenie pohľadávky. Právo podľa odseku 9 môže dodávateľ vykonať len po uplynutí zákonnej lehoty, ktorú nemožno skrátiť a len za predpokladu, že omeškanie (s prvou) splátkou trvá. Prvou splátkou sa má na mysli aj každá ďalšia splátka, ktorá bude vnímaná ako prvá omeškaná splátka, napríklad v prípade, ak sa spotrebiteľ omešká s tromi po sebe idúcimi splátkami, rozhodujúca bude v poradí prvá omeškaná splátka. Zo strany právneho predchodcu žalobcu nedošlo k platnému a účinnému mimoriadnemu zosplateniu úveru, na základe čoho právny predchodca žalobcu nemohol následne (zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 23.3.2021) postúpiť pohľadávku na žalobcu, nakoľko uvedený postup je v rozpore s § 92 ods. 8 zákona o bankách, a teda takéto postúpenie pohľadávky je podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatné.

5. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, kde žalovaný ako plne procesne úspešná strana sporu by mala právo na náhradu trov konania voči žalobcovi, avšak vzhľadom na zrejmu skutočnosť, že žalovanému v súvislosti s konaním žiadne trovy nevznikli, súd mu ich náhradu nepriznal.

6. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca v celom rozsahu, ktorým navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a vyhovieť žalobe a priznať nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania, resp. zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s poukazom na § 365 ods. 1 písm. b), f), h) Civilného sporového poriadku. Nestotožňuje sa s právnym posúdením veci okresným súdom, v zmysle ktorého mal žalobca možnosť realizovať svoje právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti iba v časovom intervale od 21.6.2020 do 20.7.2020. Občiansky zákonník v § 565 umožňuje, aby sa veriteľ s dlžníkom dohodli, že ak sa nesplní niektorá splátka, môže veriteľ uplatniť právo na zosplatenie celého dluhu (tzv. strata výhody splátok). Veriteľ v takom prípade môže žiadať o zaplatenie celého dluhu, avšak toto svoje právo môže uplatniť len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, v opačnom prípade toto právo zaniká. Ak však veriteľ toto právo nevyužije a ďalšia splátka sa stane splatnou, potom toto právo zaniká a vzniká mu až v prípade, ak dlžník nezaplatí ani túto, ďalšiu splátku dluhu. V danom prípade nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru pre splátku splatnú dňa 20.3.2020 (ako to konštatuje okresný súd), ale k nemu došlo ku dňu 1.12.2020 pre splátku splatnú a neuhradenú v mesiaci november 2020 (splatnú dňa 20.11.2020), teda pre splátku, ktorej splatnosť vyhláseniu mimoriadnej splatnosti bezprostredne predchádzala. Neuplatnenie práva podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky spôsobuje zánik tohto práva veriteľa (rozhodnutie NS SR R 4/2021), keď v danom prípade bolo vyhlásenie mimoriadnej splatnosti uskutočnené v súlade s ust. § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho

zákonníka. Bolo preukázané, že žalovaný bol v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 1.12.2020 (podaním zo dňa 2.12.2020) v omeškaní s plnením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a súčasne bol na možnosť uplatnenia tohto práva zo strany veriteľa opakovane upozornený, a to napríklad aj výzvou zo dňa 30.10.2020 tak, ako to vyžaduje ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Keďže však právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť zaniká splatnosťou najbližšie nasledujúcej splátky, potom mimoriadna splatnosť úveru nemohla byť v posudzovanom prípade vyhlásená pre nesplnenie inej splátky, než splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti bezprostredne predchádzala, t. j. v danom prípade splátky splatnej v novembri 2020. Výklad okresného súdu, že žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť neplatne, nakoľko ju mal vyhlásiť už pre splátku splatnú dňa 20.3.2020 – nakoľko už s touto sa žalovaný dostal ako prvou do omeškania a mal ju vyhlásiť v intervale od 21.06.2020 do 20.07.2020, žalobca v tejto súvislosti uvádza, že takýto výklad nevyplýva zo žalobcom predložených dôkazov a nie je správny. Výzvami zo dňa 30.10.2020 a zo dňa 2.12.2020 právny predchodca upozorňoval žalovaného, že je v omeškaní so splácaním zmluvne dohodnutých splátok, čím zároveň napíňal povinnosti pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti uložené mu ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, s čím sa však okresný súd nijako nevysporiadal. Občiansky zákonník v žiadnom ustanovení neupravuje, že možnosť veriteľa vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru je viazaná iba na splatnosť jednej konkrétnej splátky, a to tej, s ktorou sa dlžník dostal ako prvou do omeškania (a ak nie je využitá, podľa súdu zrejme zaniká). Pokiaľ by bol takýto zámer zákonodarcu, bol by v zákonných ustanoveniach týkajúcich sa možnosti vyhlásiť mimoriadnu splatnosť výslovne upravený. Platná právna úprava síce ukladá povinnosti pri vyhlasovaní mimoriadnej splatnosti úveru, ktorého plnenie bolo dohodnuté v splátkach, ale v žiadnom prípade nemožno konštatovať, že toto právo má veriteľ iba v jednom určitom časovom intervale a potom mu absolútne zaniká, ako vec v danom prípade posúdil okresný súd. Keďže úver nebol riadne splácaný ani pri splatnosti splátky splatnej 20.4.2020, 20.5.2020, 20.06.2020, 20.7.2020 atď., veriteľovi opätovne nezaplacením každej ďalšej splátky vznikalo právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru pokiaľ bol dlžník v omeškaní aspoň s tromi splátkami a súčasne vyzval dlžníka na možnosť vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru v lehote nie kratšej ako 15 dní. Žalobca zastáva názor, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti ku dňu 1.12.2020 všetky tieto podmienky jednoznačne spĺňa a jeho možnosť vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pre splátku splatnú 20.11.2020 trvala až do splatnosti nasledujúcej splátky – splatnej 20.12.2020. Zároveň, pokiaľ súd vo svojom odôvodnení uvádza, že: „za prvú splátku sa má na mysli aj každá ďalšia splátka úveru, ktorá bude vnímaná ako prvá omeškaná splátka v prípade, ak sa spotrebiteľ omešká s tromi po sebe idúcimi splátkami, rozhodujúca bude v poradí prvá omeškaná splátka“, potom žalobcovi nie je zrejme, prečo okresný súd neprihliadol na to, že aj každá ďalšia splátka po splatnosti splátky 20.03.2020, teda napríklad aj splátka splatná 20.04.2020, splátka splatná 20.05.2020, splátka splatná 20.06.2020, splátka splatná 20.07.2020 ako aj splátka splatná 20.08.2020 môžu byť považované za prvé splátky, nakoľko aj s nimi bol v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti žalovaný v omeškaní viac ako tri mesiace. K uplatneniu práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka došlo ku dňu 01.12.2020 podaním zo dňa 02.12.2020 a v zmysle platnej právnej úpravy (§ 565 Občianskeho zákonníka) tak mohlo dôjsť len v prípade, ak to bolo medzi stranami dojednané (čo bolo v konaní preukázané) a zároveň pre nesplnenie splátky splatnej v mesiaci november 2020 (nakoľko pre skôr splatné splátky toto oprávnenie zaniklo). K uplatneniu práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka došlo zároveň v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, nakoľko v konaní bolo preukázané, že žalovaný bol v dlhšom ako 3 mesačnom omeškaní s platením splátok a súčasne bol upozornený na možnosť uplatnenia tohto práva. Pokiaľ § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vyžaduje minimálne trojmesačné omeškanie na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka – právny predchodca nemohol vyhlásiť mimoriadnu splatnosť skôr než po uplynutí aspoň troch mesiacov omeškania s neuhradením splátok, pričom bol povinný zároveň dlžníka upozorniť na možnosť zosplatenia, čo v danom prípade preukázane urobil. V žiadnom prípade preto nemožno tvrdiť, ako to naznačuje vo svojom rozhodnutí súd, že by vyhlásil mimoriadnu splatnosť pre splátku splatnú v marci 2020, alebo pre inú splátku, ako splátku bezprostredne predchádzajúcu vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. Ak by totiž bolo toto právo využité skôr, než sa dostal spotrebiteľ do 3 mesačného omeškania s platením splátok, bolo by využité v rozpore s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (a takéto uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka by tak bolo neplatné pre rozpor so zákonom), čo žalobca výslovne popiera. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru bolo v danom prípade vyhlásené platne, plne v súlade s ust. § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, čo žalobca v konaní aj riadne preukázal predloženými dôkazmi (poukaz na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn.

15CoCsp/13/2020, uznesenia Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/114/2017, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14CoCsp/6/2021).

7. Žalovaný odvolanie nepodal k odvolaniu žalobcu sa nevyjadril.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej aj „CSP“), po zistení, že odvolanie žalovaného bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (akt. § 127 a § 365 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolaní (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na príp. vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto postupom podľa § 387 CSP rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

9. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania bolo tu posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak I. výrokom žalobu zamietol (suma 10.520,75 Eur, úrok 1.694,25 Eur, úrok z omeškania 199,09 Eur, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 10.475,56 Eur od 24.3.2021 do zaplatenia) a II. výrokom žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania, s poukazom na odvolacie argumenty uplatnené odvolateľom.

10. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že pri vyhodnotení vykonaného dokazovania každého z vykonaných dôkazov jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach bolo v konaní dostatočným spôsobom preukázané, že návrh žalobcu je nedôvodný. V preskúmvanej veci založil okresný súd svoje rozhodnutie na právnom názore, podľa ktorého žalobca nedisponuje aktívnou vecnou legitímáciou z dôvodu, keď nedošlo k platnému a účinnému mimoriadnemu zosplatneniu úveru, teda právny predchodca žalobcu nemohol zmluvou o postúpení pohľadávok postúpiť pohľadávku na žalobcu v rozpore s § 92 ods. 8. zákona o bankách, pričom odvolací súd doplnil právne posúdenie ohľadom predpokladu týkajúceho sa výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách (jej ne/doručenia), keď za týmto účelom nepovažoval za potrebné a účelné na prejednanie odvolania nariaďovať pojednávanie, keď si to nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem (§ 385 ods. 1 CSP).

11. Z obsahu spisu a dokazovania vykonaného vyplýva, že dňa 21.3.2018 právny predchodca žalobcu spoločnosť E. E., F. uzatvorila so žalovaným (ktorý mal v zmluve uvedenú adresu trvalého pobytu D. E. XXXX) zmluvu o splátkovom úvere G. XXXXXXXXXXX, ktorej predmetom bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru vo výške 12.000,- Eur žalovanému. Žalovaný sa zaviazal peňažné prostriedky vrátiť v 96 mesačných splátkach vo výške 195,42 Eur k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, so splatnosťou prvej splátky dňa 20.5.2018, s konečnou splatnosťou úveru 20.4.2026. V zmluve bol dohodnutý fixný úrok do splatnosti vo výške 10,18 % ročne, RPMN 12,42 %, priemerná hodnota RPMN vo výške 8,58 %, celková čiastka spojená s úverom 18.759,28 Eur, poplatok za poistenie úveru vo výške 9,66 Eur. Listom zo dňa 30.10.2020 vyzvala E. E., F. žalovaného (na adrese C. XXX) na úhradu omeškaných splátok vo výške 2.199,84 Eur v lehote 15 dní od doručenia výzvy vzhľadom na to, že žalovaný nesplácal splátky úveru riadne a včas a zároveň žalovaného upozornila na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, v prípade neuhradenia dlžnej sumy, pričom výzva bola vrátená E. E. F. dňa 5.11.2020 ako adresát je neznámy. Listom zo dňa 2.12.2020 E. E., F. oznámila žalovanému (na adrese C. XXX) vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru k 1.12.2020 a vyzvala žalovaného na úhradu pohľadávky vo výške 11.913,18 Eur do 15 dní, pričom výzva bola vrátená E. E. F. dňa 8.12.2020 ako adresát je neznámy). Listom zo dňa 17.12.2020 E. E., F. vyzvala žalovaného (na adrese C. XXX) na úhradu splatnej pohľadávky 11.963,49 Eur s upozornením, že v prípade jej neuhradenia je oprávnená postúpiť pohľadávku na tretiu osobu (výzva bola vrátená E. E. F. dňa 5.11.2020 ako adresát je neznámy). Zmluvou o postúpení pohľadávok G. XXXX/XXXX/XX H. I. XX.X.XXXX sa E. E., F. ako postupca dohodla so žalobcom ako postupníkom na odplatnom postúpení pohľadávok špecifikovaných v Prílohe č. 1 k zmluve, ktoré vznikli z bankových činností vykonávaných postupcom alebo v súvislosti s

nimi. Listom zo dňa 30.3.2021 E. E., F. oznámila žalovanému (na adrese C. XXX), že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok G. XXXX/XXXX/XX H. I. XX.X.XXXX postúpila pohľadávku v zmysle zmluvy o spotrebiteľskom úvere G. XXXXXXXXXXX na žalobcu.

12. Zákon o bankách upravuje vzťahy súvisiace s podnikaním bánk na území Slovenskej republiky s cieľom bezpečného fungovania bankového systému (§ 1). V ustanovení § 2 ods. 1 tento zákon definuje banku ako právnickú osobu so sídlom na území Slovenskej republiky založenú ako akciovú spoločnosť, ktorá má bankové povolenie (je osobitnou úverovou inštitúciou). Ustanovenie § 92 ods. 8 tohto zákona preto obsahuje osobitnú úpravu postúpenia pohľadávky, písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou, avšak predmetom postúpenia môže byť peňažný záväzok klienta voči banke, s ktorým je nepretržite v omeškaní po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní, pričom sa tiež vyžaduje existencia písomnej výzvy na úhradu peňažného záväzku adresovaná klientovi. Špeciálna úprava postúpenia pohľadávky vychádza z osobitného postavenia bánk, ktoré disponujú bankovým povolením. Keďže cieľom zákona je právna úprava pri zabezpečení fungovania celkového bankového systému, bolo žiaduce stanoviť pevné pravidlá pri postupovaní pohľadávok bánk na iné subjekty, ktoré nie sú bankami, aby nedošlo k obchádzaniu zákona o bankách (napr. s postúpením nespliatných pohľadávok bánk súvisí ich ďalšia správa, pritom poskytovanie úveru bánk a ich správa je špecifickou osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou).

13. Podľa § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu (podľa poznámky 87ac - § 17 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov, § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu (podľa poznámky - 87ad - § 20 ods. 6 a 8 zákona č. 90/2016 Z. z.).

14. Ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách zákonodarca sledoval sprísnenie postúpenia cesie bankovej pohľadávky zo sféry kontrolovanej centrálnou bankou a umožniť dlžníkovi, ktorý poruší zmluvné podmienky, aby v primeranom čase vykonal nápravu a zotrval vo vzťahu s bankou, s ktorou dojednal finančnú službu (toto právo banka nemá, ak klient uhradil omeškaný peňažný záväzok ešte pred postúpením pohľadávky, s výnimkou, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti peňažného záväzku presiahol jeden rok). Zákonom stanovené podmienky postúpenia, akými sú postúpenie iba splatnej pohľadávky, písomná výzva, aspoň 90-dňová lehota trvania omeškania, umožňujúce postúpiť bankovú pohľadávku, nepodporujú záver, že by hlavným cieľom sprísnenia cesie bankovej pohľadávky bola ochrana bankového tajomstva. Striktné podmienky postúpenia pohľadávky vo svojom súhrne opodstatňujú záver o zákaze postúpenia bankovej pohľadávky, so súčasným stanovením výnimiek z tohto zákazu a neumožňujú odklon od pravidiel cesie bankovej pohľadávky v neprospech spotrebiteľa. Bolo by v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by k neúnosnému právnemu stavu, ak by banky postupovali „živý“ úver na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle zákona o bankách pod dohľad J. K. E.. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Obdobne rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/26/2017: „Podmienky podľa § 92 ods. 8 prvej vety zákona o bankách za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ)“. Podľa judikátu Najvyššieho súdu SR č. R 60/2018 (sp. zn. 1Cdo/14/2017), ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práv klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon.

15. Súd prvej inštancie sa dôvodne zaoberal aplikáciou ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách na daný prípad, keďže spôsobilým predmetom postúpenia môže byť, v prípade bankovej pohľadávky,

iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy, napriek ktorej bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (porov. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/119/2013). S ohľadom na uvedené odvolací súd konštatuje, že nepreukázanie zákonom stanovených predpokladov cesie bankovej pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, má za následok nepreukázanie vecnej aktívnej legitímácie žalobcu (postupníka), čo uzavrel aj súd prvej inštancie v odseku 22 odôvodnenia napadnutého rozsudku, keď výslovne konštatoval, že nedošlo k platnému a účinnému mimoriadnemu zosplateniu úveru právnym predchodcom žalobcu.

16. Predmetom sporu je teda pohľadávka, ktorej zaplata sa žalobca domáha ako postupník pôvodného veriteľa (E. E., F.) zo zmluvy, ktorú tento uzavrel so žalovaným, bolo preto potrebné, aby v prvom rade preukázal svoju aktívnu legitímáciu, teda legitímne nadobudnutie v žalobe uplatnených práv od pôvodného veriteľa. Zo spisu vyplýva, že žalobca na preukázanie svojej aktívnej legitímácie súdu prvej inštancie predložil kópiu zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 23.3.2021 uzavretú medzi E. E. F. a žalobcom. Stranou v spore sa niekto môže stať bez toho, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého sa vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna strana subjektom práva a strana na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť stranou určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či stranou objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (por. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo 192/2004).

17. Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona o bankách, ako aj obsiahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. zákona o bankách). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplyvajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom-postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom-postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výlukú ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni už citované ust. § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Kým teda v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky) sa účinky tejto neplatnosti prejavia len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinné, ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch uvedených v § 525 Občianskeho zákonníka ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 Občianskeho zákonníka nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania zmluvy o postúpení.

18. Z už uvedeného vyplýva, že na rozpor postúpenia s § 525 Občianskeho zákonníka, ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia, prihliada súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ak je pre platnosť postúpenia v týchto prípadoch potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v cit. § 92 ods. 8 zákona o bankách, je postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný v zmysle § 132 ods. 1 CSP tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Pričom zákonné ustanovenie vyžaduje predchádzajúcu písomnú výzvu banky na splnenie si povinnosti dlžníkom. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že banka klienta (dlžníka) pred postúpením písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie už (len) týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka.

19. V danom prípade zo spisu nevyplýva, že by žalobca preukázal, že v čase, kedy mala byť pohľadávka E. E. F. voči žalovanému ako dlžníkovi naňho dňa 23.3.2021 postúpená, boli podmienky postúpenia podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách splnené. Žalobca v konaní nepreukázal, že jeho právny predchodca pred postúpením pohľadávky vyzval žalovaného ako dlžníka na splnenie ich záväzku (§ 92 ods. 8 zákona o bankách vyžaduje, aby bol žalovaný na splnenie svojho záväzku zo zmluvy o úvere vyzvaný). Nič na tom nemohlo zmeniť ani predloženie oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 30.3.2021 (čl. 61), bez preukázania jeho doručenia žalovanému (ani jeho odoslania). Ani predloženie oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 2.12.2020 (čl. 23), výzvy zo dňa 30.10.2020 na úhradu sumy 2.199,84 Eur (čl. 50), výzvy zo dňa 17.12.2020 na zaplatenie sumy 11.963,49 Eur (čl. 48), ktoré všetky boli síce žalovanému doručované na adresu C. XXX (na rozdiel od adresy žalovaného uvedenej v úverovej zmluve – D. E. XXXX), a ktoré sa vrátili právnemu predchodcovi žalobcu s oznámením, že žalovaný je na adrese C. XXX neznámy (čl. 24, 49, 51). Pričom všetky uvedené výzvy sú hmotnoprávnymi úkonmi, na nastúpenie ktorých účinkov sa vzťahuje § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka, teda musí sa dostať do dispozičnej sféry adresáta. K uvedenému odvolací súd poukazuje na bod 11.2. rozsudku NS SR sp. zn. 5Cdo/36/2020 zo dňa 15.12.2020 Účinnosť adresovaných jednostranných hmotnoprávných úkonov v režime Občianskeho zákonníka, resp. celkovo v oblasti súkromného práva predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi, t.j. že sa dostane do sféry jeho dispozície - už týmto okamihom začína právny úkon pôsobiť voči druhej zmluvnej strane. Slovné spojenie "dostane do jeho dispozičnej sféry" nemožno vykladať v zmysle procesnoprávných predpisov. Je ním potrebné rozumieť objektívnu možnosť neprítomnej osoby zoznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Právna teória i súdna prax takou možnosťou chápe nielen samotné prevzatie písomného hmotnoprávného úkonu adresátom, ale i také prípady, kedy doručením listu či telegramu, obsahujúceho prejav vôle, do bydliska alebo sídla adresáta či do jeho poštovej schránky, poprípade i hodením oznámenia do poštovej schránky o uložení takej zásielky, nadobudol adresát hmotnoprávného úkonu objektívnu príležitosť zoznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne zoznámil s obsahom hmotnoprávného úkonu, postačuje, že mal objektívnu možnosť spoznať jeho obsah (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. januára 2011 sp. zn. 5Cdo/129/2010). Teória dôjdenia vychádza z toho, že z hľadiska pôsobenia (perfektnosti) prejavu vôle nie je dôležitá skutočná vedomosť adresáta právneho úkonu, pretože inak by adresát mohol účinkom prejavu vôle druhého účastníka zabrániť nepreberaním písomností. Dôjdením do sféry vplyvu príjemcu sa rozumie napríklad vhadenie listu do schránky príjemcu alebo dôjdenie mailu na mailovú adresu príjemcu, ak príjemca dal v zmluve najavo, že písomnosti možno posielat' aj elektronicky. Rozhodujúce je objektívne hľadisko, t.j. ak sa preukáže, že adresát mal reálnu možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle, nastávajú právne účinky jednostranného právneho úkonu obsahujúceho takýto prejav bez ohľadu na to, či sa s ním adresát skutočne oboznámil. Pre čas dôjdenia prejavu vôle ďalej platí, že prejav vôle musí dôjsť adresátovi v čase, v ktorom sa podľa obvyklých okolností mohol s obsahom prejavu vôle oboznámiť; záleží teda na tom, kedy adresát mal a mohol predpokladať prijatie prejavu. Dôjdením prejavu vôle do dispozičnej sféry adresáta sa završuje proces účinného doručenia právneho úkonu a od tohto momentu je právny úkon pre konajúci subjekt záväzný a nemožno ho jednostranne odvolať. K uvedenému odvolací súd dopĺňa, že zo spisu nevyplýva, že by zo strany žalovaného bola právemu predchodcovi žalobcu oznámená adresa na doručenie písomností odlišná od adresy uvedenej v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a ani žalobca uvedené netvrdil (ani nepreukázal). Je nesporné, že žalobca v konaní neuniesol svoju dôkaznú povinnosť a relevantným spôsobom nepreukázal doručenie výzvy (keďže § 92 ods. 8 zákona o bankách vyžaduje, aby bol žalovaný na splnenie svojho záväzku zo zmluvy o úvere vyzvaný) pred uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávok. Žalobca teda nedokázal, že pohľadávka voči žalovanému bola v čase jej postúpenia na žalobcu spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách.

Zároveň odvolací súd v súvislosti s už uvedeným vyššie, že žalobca nepreukázal doručenie výzvy zo dňa 30.10.2020 na úhradu sumy 2.199,84 Eur (čl. 50) žalovanému, ktorá aj podľa odvolacieho súdu mala byť výzvou v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, konštatuje, že keďže táto nebola žalovanému doručená, právny predchodca nesplnil zákonné predpoklady zosplatnenia úveru v zmysle § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka, a teda tak už konštatoval správne súd prvej inštancie k zosplatneniu predmetného úveru právnym predchodcom nedošlo (právny predchodca žalobcu nepreukázal, že žalovaného upozornil v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka). Žalobca teda nepreukázal, že jeho pohľadávka voči žalovanému bola v čase jej postúpenia na žalobcu spôsobilá na postúpenie v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách. V dôsledku toho nemožno považovať za preukázané, že toto postúpenie je platné (aj keby zmluva o postúpení bola účinná, aj keby bolo žalovanému doručené oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky) a že žalobca je oprávnený pohľadávku voči žalovanému uplatňovať pred súdom. V spore niesol žalobca dôkazné bremeno preukázania naplnenia zákonom stanovených podmienok pre postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktoré však neunesol a v dôsledku toho bola žaloba súdom prvej inštancie dôvodne zamietnutá pre nedostatok vecnej aktívnej legitimácie žalobcu v konaní. S ohľadom na uvedené neobstojí odvolacia argumentácia žalobcu, že právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru v súlade so zákonom, a že žalobca je v konaní aktívne vecne legitimovaný. Pričom poukaz žalobcu na rozhodnutia krajských súdov, v danej veci neobstojí, keďže, žalobca nepreukázal doručenie výzvy podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka žalovanému.

20. Ďalej odvolací súd dáva do pozornosti, že vzhľadom na charakter daného sporu, ktorého predmetom sú záväzky zo spotrebiteľského vzťahu, je dôvodná zvýšená miera ingerencie súdu ako orgánu oprava práva zo spotrebiteľských právnych vzťahov, čo vyplýva okrem iného aj z ust. § 295 CSP, ktoré súdu dáva možnosť vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz. Pokiaľ teda by aj v konaní žalovaný nepodal žiadne písomné vyjadrenie k žalobe a nárok žalobcu nepopieral, bolo povinnosťou súdu aj bez toho, aby sa žalovaný tohto dovoľával, prihliadnuť na prípadnú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod brániaci uplatniť alebo priznať plnenie žalobcovi voči žalovanému, ktorý je v pozícii spotrebiteľa.

21. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Podľa odseku 3, ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

22. Odôvodnenie rozsudku súdu musí mať náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Účelom odôvodnenia je logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Ak rozhodnutie súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné.

23. Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami strany; porušením uvedeného práva strany a povinnosti súdu sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

24. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanovisko žalobcu k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy,

ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že sa žalobca s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožňuje ešte neznamená, že závery v ňom obsiahnuté nie sú správne. Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobu v celom rozsahu zamietol. Pokiaľ súd prvej inštancie niektoré svoje závery ohľadom dôvodnosti priznaného nároku odôvodnil príliš stručne, odvolací súd v tomto odôvodnení argumentáciu súdu prvej inštancie v potrebnom rozsahu doplnil (§ 387 ods. 3 CSP). S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu žalobcu uplatnené odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. b), f), h) CSP splnené neboli.

25. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu odvolaciu argumentáciu, nespôsobilú privediť úspech odvolaniu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

26. S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu v celom rozsahu, rozhodol vecne správne a preto odvolací súd po vysporiadaní sa s podstatnou odvolacou argumentáciou odvolateľa, s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom I. výroku vo veci samej, vrátane správneho (závislého) II. výroku o náhrade trov konania (nenapadnutého osobitnou odvolacou argumentáciou) potvrdil.

27. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu odvolaciu argumentáciu, nespôsobilú privediť úspech odvolaniu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

28. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie, ods. 2 ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

29. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

30. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

31. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyiac podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli.

32. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia CSP alebo iného zákona (analogia legis alebo juris). Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov žalobcu rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal

prítom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonómiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodnutie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď žalobcovi žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

33. S ohľadom na uvedené odvolací súd žalovanému nárok voči žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

34. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).